

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
- in the United States -
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 170. — ŠTEV. 170. •

NEW YORK, MONDAY, JULY 22, 1918. — PONEDELJEK, 22. JULIJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

OFICIJELNA POROČILA

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 21. julija. — Na egi fronti se nadaljuje z bitko pod ngodnimi pogoji. Med Marne in Aisne, severno od Oureq smo napredovali ter potisnili sovražnika nazaj. Boji so se vršili severno od Villersfontaine ter na splošni črti Tignay-sur-Oureq. Južno od Oureq smo izdatno napredovali ter zasedli višine istočno od La Croix in Grissoles. Pod dvojnimi pritiskom francosko-ameriških čet med Marne in Oureq ter francoskih čet, ki so prekoračile reko med Fossey in Charveves, se je pognalo Nemec nazaj na črto Mont St. Pete. Chateau Thierry je bil izprazen v severni smeri. Med Marne in Rheims so bili boji izvanredno vročega značaja. Francosko-angelske ter italijanske čete so napadle ter zavezele z neustrašnim pogumom St. Euphrase in Bouilly ter napredovale v Andre dolini. Angleži so zajeli štiri topove ter upeli 400 moč.

Pariz, Francija, (zvečer). — Francosko-ameriške čete so še nadalje napredovale ter gnale pred seboj sovražnika, ki se drži na trdovraten način. Francoske čete so danes zjutraj stopile v Chateau Thierry.

Z živahnimi boji se je nadaljevalo severno in južno od Oureq ter med Marne in Rheims. Kljub velikemu odporu sovražnika so francoske čete še nadalje napredovale.

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 21. julija. — Par jekov in strojnih pušk se je zapelo tekom noči v pohodih, katere so vprizorile naše poizvedovalne čete južno-zapadno od La Bassee ter v sektorjih Merville in Diekebusch.

Razven medsebojnih artilerijskih akcij na vseh točkah fronte ni poročati ničesar posebnega z angleške fronte.

BERLINSKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 21. julija. — Novi boji so se razvili danes zvečer med Aisne in Oureq. Na fronti med Aisne in Marne so bili francoski napadi brezuspešni.

Zivahnemu artilerijskemu dvoju med Ancre in Hamel je sledil napad angleških čet, katerega pa se je odbilo.

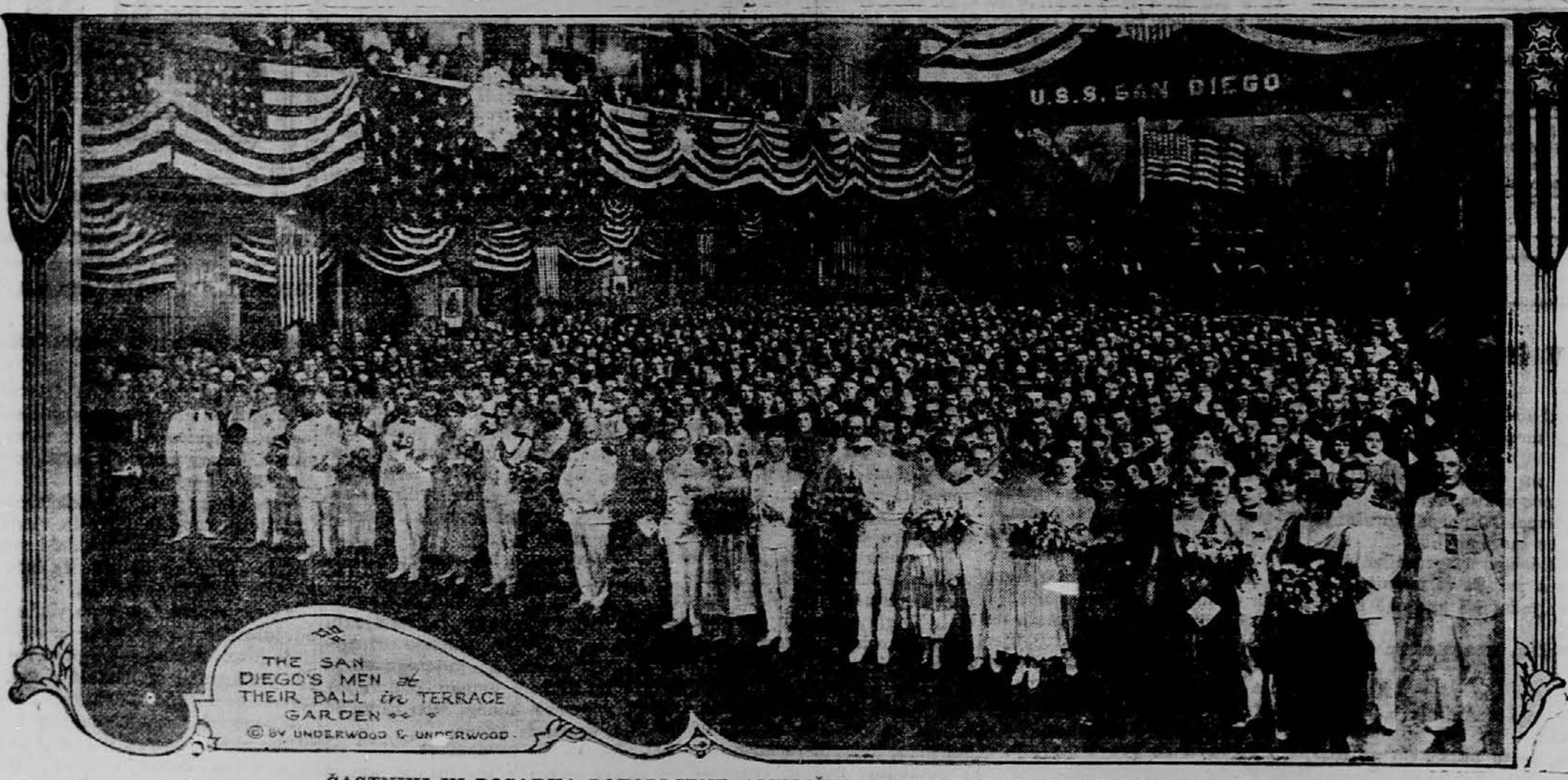
Med Aisne in Marne je skušal večeraj sovražnik z uporabo novih divizij dovesti do odločitve v večji bitki. Sovražnika se je pognalo nazaj ter je imel velike izgube.

Francozom podani harodi, Al žirei, Tuniziji, Marokanci in Senegalci so se nahajali v sredi najljubših bojev ter so nosili glavno breme celega boja. Senegalski bataljoni, ki so bili postavljeni med francoskimi divizijami, so služili kot napadalne čete, ki so naskakovale za tanki. Francoske bele čete so prišle šele za njimi.

Amerikanci, črnci, Italijani in Angleži so bili pomešani med francoske čete. Po dveh dnevih težkega boja je bilo v polni meri občutiti bojno silo naših ljudi. Naši vojaki so se privadili metodi sovržnika, da napade brez vsakih artilerijskih priprav in tudi temu, da se je uporabilo veliko število tankov, kar je v prvem trenutku vzbujalo precej presenečenja.

Boji večerašnjega dne se lahko primerjajo s prejšnjimi uspehi, katere se je doseglo na istem bojnem polju.

Na višinah severo-zapadno od Soissons, so se izjalovili napadi sovržnika proti mestu. Ta napad se je vprizorilo po velikanskih artilerijskih pripravah. Pod vodstvom tankov je sovržna infanterija vprizorila sedem napadov proti četi od Soissons do Chateau Thierry, severno od Oureq.

ČASTNIKI IN POSADKA POTOPLJENE AMERIŠKE BOJNE LADJE "SAN DIEGO".

AMERIŠKI JUNAKI

NEMCI SO DRŽALI PRED SEBOJ UJETE AMERIKANCE. — "STRELJAJTE; NE MISLITE NA NAS." — BOJEVALI SO SE TRI DNI BREZ SPANJA IN HRANE.

Piše: Junius B. Wood.

Z ameriško armado na francoskem bojišču, 21. julija. — Čini Amerikancev, ki so vstavili nemški naval vzhodno od Chateau Thierry, postavijo v senco hrabrost Spartancev in bodo ostali nesmrtni v zgodovini ter razširjeni po celim svetu. Namesto enega Leonida jih je bilo na tuate, ki so bili obkoljeni od sovržnika od vseh strani in ki so si delali borec se pot, dokler niso prišli do svoje črte.

Nekateri so se bojevali od ponedeljka, še predno se je zdanilo in do četrtika brez spanja in brez hrane, razum take, katero so v majhni množini prinesli v prednje vrste.

Vzdržali so skodo neprestano artilerijsko bombardiranje in odbili napada za napadom. S svojo vstrajnostjo so vstavili nemški val in so pripomogli, da so Francozi vrgli sovražnika nazaj pri Bois de Conde blizu Dormans.

Stotnik Williams iz Philadelphije je odkorakal v ponedeljek s svojo stotnijo severno od Monthorell, kjer je kmalu opazil, da je odrezan od svojih ljudi. Dasi ravno je bil ranjen na roki, si je vendar z 11 možmi priboril pot, zbral svojo stotnijo in se je pridružil Francozom v protinapadu.

Včeraj sem bil v glavnem stanu nekega polka. Po eni strani so prihajali ujetniki, po drugi pa so vozili municijo. Francoski vojaki so v bližini kopali grobe, zadnje počivališče za s krvjo obilita trupla, ki so ležala v senci dreves sadnega vrta, ko je prišel sel stotnika Williamsa, ki se je še vedno boril na fronti. Sel je bil mlad deček; njegov obraz je bil blede in resen pod jokljeno celado in je stal pokonci kot bi stal pred svojim stotnikom.

Poveljnik je bral poročilo, pogledal je na dečka in že je mislil dati povelje, ko se je nemudoma prekinil in rekel: — Deček, koliko časa že nisi jedel? — ga vpraša.

— 48 ur, gospod, — je rekel deček ter omahnil in solze so se mu vble po obrazu od nervoznosti.

— Dobi kaj jesti in pojdj spat, — je rekel polkovnik. — Nazaj ti ni treba več iti.

— Ne, gospod, — je rekel deček, ko se je zopet postavil na noge. — Moje stotnija se nahaja zunaj v gozdu v vročem boju, zato grem nazaj.

Deček je bil Bugler McLroy iz Fox Chase, Pa.

To je duh, v katerem delujejo naši vojaki.

Takih slučajev je veliko število. Vsi se bore na življenje in smrt in ne odnehajo.

Poročila so prišla v glavni stan, da so Nemci, ko so jih Amerikanci poganjali ob pobočju Mezzy, Moulins in Courtenont-Varennes, postavili na svojo fronto pred strojne puške ameriške ujetnike, da ne bi mogli Amerikanci odgovorjati na ogenj. Nek vojak je s solzami v očeh pripovedoval, da so ujeti Amerikanci v najhujši bitki klicali:

— Streljajte, streljajte; zaradi nas ne prenehajte!

— Nemci ki so bili tukaj, so še vedno tukaj, — se je glasilo poročilo nekega poročnika, s čemur je hotel reči, da je bil vsak Neme, kj je prišel čez reko, ubit ali vjet. Vse ceste so bile v sredo in čet-tek polne nemških ujetnikov, ki so prihajali s fronte. Nekateri so bili ranjeni in so šepali. Ponajveč pa so bili mladi in zdravi in se jim ni poznala težavna služba, katero so morali opravljati.

— Ker naši vojaki kažejo tako hrabrost, potem ni dvoma, kaj bodo naredili z Nemci, ko bo naša armada v vsi svoji moči, — je poročilo nekega poveljujočega častnika.

Severno-zapadno od Chateau Thierry so naši polki, ki so skozli cele tedne zadrževali naval sovržnika, zmagoslavno držali svoje pozicije proti številnim močnim napadom od strani Amerikancev. Amerikanci so imeli prav posebno velike izgube in tekmo noči nemoteni od sovržnika, smo umaknili svoje obrambne postojanke v smeri severa in severo-iztoka od Chateau Thierry.

Shod v St. Vidu

V St. Vidu nad Ljubljano je bil shod, katerega se je udeležilo 7 tisoč Slovencev.

Washington, D. C., 21. julija. — Danes se je sprejelo tukaj potem diplomatičnih zvez besedilo resolucij, katere se je soglasno sprejelo od več kot 7 tisoč Slovencev na velikem zborovanju v St. Vidu nad Ljubljano.

Resolucije se glase:

1. Na tisoče Jugoslovancev zbranih na narodnem zborovanju v St. Vidu, kjer so našj predniki pred 50. leti zahtevali, naj se odpravijo krajevne meje, izjavljajo s tem:

Po teh petdesetih letih krivice in oviranja od strani države na vseh poljih narodnega delovanja; po vseh teh letih nasilnega priseljevanja Nemcev, ki se hočejo preko naših mrtvih teles polastiti naše zemlje in našega morja, smo izvedeli, da naš narod ne more doseči uresničenja svojih želja in da ne more vzdržati svojega obstoja, če ne vzame državne avtoritete v svojo lastno roko.

Vsled tega prisrčno pozdravljamo akcijo Jugoslovanskega kluba in njegovo izjavo z dne 30. maja 1917, ki je zbudila speca upanja našega naroda in ki mu je dala sedanjjo neodoljivo silo.

(Paragraf št. 2 je avstrijski cenzor črtal.)

3. S tem izjavljamo svoje zaupanje do Jugoslovanskega kluba in prav posebno do njegovega načelnika dr. Koroseca, katerega pozivljamo da nadaljuje svojo dosedanjo taktiko. Svoje prav posebno zadovoljstvo izražamo z ozirom na to, da so se vse slovenske narodne stranke združile v eno bojno falango. Čim težji so časi in čim bližje prihajajo odločitvi, tem ožje je zveza med jugoslovanskimi vrstami.

Ob tej priliki izražamo svoje zaupanje in zahvalo knezu-nadškofu dr. Jegliču za njegov neustrašen nastop ki nam je vzgled v teh težkih časih. Obenem pa izražamo svoje ogorčenje proti vsem, ki hočejo naše voditelje zabosti v hrbet.

Konečni paragraf izjave zahteva, da se neposredno prične z mirovnimi pogajanjmi na temelju demokratičnih principov.

U-čoln ob obrežju

Nemški podmorski čoln je prišel blizu ameriškega obrežja. — Potopil je ladje 2 milj od obrežja.

Orleans, Mass., 21. julija. — Danes o pol enajstih dopoldne se je pojavil nemški podmorski čoln ob obrežju Cape Code ter je obstreljeval in deloma požgal en vlačilni čoln in potopil štiri barke, ki so bile privezane na vlačilni čoln. Tri barke so bile prazne, ena pa je bila napolnjena s kamnom.

Na barkah je bilo 32 oseb, med njimi ena žena, ena deklica in deček. Vsi so dospeli do obrežja v malih čolnih. Enemu možu posadke je strel odnesel skoro roko pri rami. To je bil Dalmatince John Botović. Mnogo drugih je bilo tudi ranjenih.

Komaj 10 minut potem, ko se je prikazal podmorski čoln je pričel streljati na ladje. Nemci so izstrelili tri torpede, toda nobeden ni zadel.

Ko so Nemci pričeli streljati, je 12-letni deček vidno mahal z ameriško zastavo.

Kmalu nato so se prikazali trije pomorski aeroplani, ki so takoj pričeli zasledovati podmorski čoln, ki je prenehal streljati na ladje in obrnil svoje topove na aeroplane.

Na vlačilni čoln in na barke je bilo oddanih več sto strelov; tri kroglice so priletele na obrežje, kjer je na tisoče letovišnikov opazovalo boj.

Streljanje je trajalo podruguro uro, nakar se je podmorski čoln potopil in ga ni bilo več videti.

Škoda na potopljenih barkah znaša okoli 90 tisoč dolarjev; vlačilni čoln, ki je bil potopljen, je bil vreden 100 tisoč dolarjev. Ker je voda plitva, ga bo mogoče dvigniti. Vsa ta škoda je bila povzročena za ceno več kot 50 tisoč dolarjev, kajti samo trije torpedi predstavljajo vrednost 45 tisoč dolarjev.

Poveljnik nemškega podmorskega čolna je dal posadki 10 minut časa, da se je podala v čolne, nakar se je takoj pričelo streljanje.

Padlo je 2 in pol milijona Nemcev.

Pariz, Francija, 21. julija. — Dobro poučen danski list "National Tidende" pravi, da je od začetka vojne pa do danes padlo več kot 2 in pol milijona Nemcev. Poleg velikega števila padlih pa je bilo od aprila poslanih v ozadje 650 tisoč nesposobnih, ker niso več porabni za vojaško službo.

Pomen zmage

Francosko-ameriški zmaga je največja sedanje vojne. — Zdaj je odločilni trenutek. — Mnogo ujetnikov.

London, Anglija, 21. julija. — Armada nemškega prestolonaslednika se na čeli črti umika; od začetka vojne, ko so Rusi zdobil vsak nemški odpor, so Nemci doživeli zdaj največji poraz. General Foch vodi bitko, ki bo odločilna za to vojno.

Vojna se je za zaveznike obrnila tako ugodno, da se lahko reče, da si zavezniki mnogo bližje zmage, kot pa so do sedaj domnevali največji optimisti.

Lahko se reče, da je prestolonaslednik docela poražen in srečen bo, ako bo obvarovan uničenja. Potem ko so francosko-ameriške čete zbile nemško krilo, se je pričelo umikanje na severni breg Marne; zavezniki pa še dalje neprestano pritiskajo na nemško desno krilo. Danes zjutraj so zavzeli Chateau Thierry, katerega je prestolonaslednik držal več kot en mesec.

Foch napada s francosko-ameriški četami med Soissons in Kirmo, francosko-angelske čete pa med reko in Rheimsom.

Sovražnik mora pustiti za seboj cela skladišča vojnega materijala in topove ter ima velikanske izgube pri obupnih protinapadih, katere pa vprizorja zamanj poskušajo vstaviti zaveznike.

Številni Fochevih ujetnikov neprestano narašča. Na fronti 40 milj se vporablja velikanske armade v boju, ki bo odločilen.

Obe stranki pošiljata v boj nove čete. V velikem številu se rabi-jo tudi tanki.

To je popolnoma odprta bitka kakoršne še ni bilo videti na zapadnem bojišču od prvih dni vojne. V teh bojih so pokazali Amerikanci vse svoje zmožnosti in napravijo več kot pa se od njih zahteva.

Sovražnik ne bo mogel držati svojih sedanjih postojank, kajti zavezniki se nahajajo na postojankah, ki obvladujejo vse nemške zveze, ki tečejo od Aisne do Marne.

Ludendorff mora rešiti težak problem; ali se mora umakniti do Chemin des Dames, ali pa mora vreči Rupprechtovo armado proti francoski črti na severu od sedanjega bojišča.

Sedanji vojni položaj je velikega pomena in izid je tako gotov kot so dosedanji uspehi.

Ta preobrat v vojni pomeni za Francijo vse; je pa tudi veliko razočaranje, ponižanje in demoralizacija za Nemčijo.

Bombardiranje bolnišnic

Nemcem pomagajo zemljevidi pri bombardiranju bolnišnic. — Ujet avijatik je priznal, da je imel povelje metati bombe okoli bolnišnic.

Z ameriško armado ob Marne, 20. julija. — Obrnivi vso svojo jezo na Amerikance, so Nemci pričeli sistematično bombardirati naše bolnišnice.

Odkar se je pred nekaj dnevi pričela zadnja ofenziva, je bilo pet naših bolnišnic posebnih cilj nemških bombardiranj, ki so bila v dveh slučajih uspešna.

Vse ameriške bolnišnice so zadostno zaznamovane in okolišane so pokazale, da niti niti najmanjša dvojbe o tem, da so dobili nemški avijatik povelje, pobijati naše ranjence, ki si sami ne morejo pomagati.

Mnogokrat se je v Ameriki izražal dvom nad pripovedovanjem o bombardiranju bolnišnic angleških in francoskih armad. Ti dvomi so zdaj izginili skupno z vso vero v nemško poštenost.

Nemški letalci, ki so imeli izrecno povelje, tako delati, so bombardirali naše bolnišnice, ki so bile napolnjene z ranjenimi Nemci.

Nemci zdaj bombardirajo vse zemlje za zaveznisko bojno črto in streljajo tudi z dalekosežnimi topi. Da se pa že vnaprej opreka vsaki govornici, da so bile bolnišnice zadete le po naključju, se že zdaj lahko potrjuje, da je ameriška armada našla pri ujetem nemškem avijatiku zemljevid, na katerem so označene vse naše bolnišnice.

Ko ga je nek ameriški častnik vprašal, zakaj rabi ta zemljevid, je nemški častnik odvrnil: "Naši avijatikji imajo navodila, da ne smejo bombardirati bolnišnic, pač pa vse okoli njih..."

Podati se morajo natančni in neovrgljivi dokazi njihovega dela. Včeraj zjutraj se je nek nemški letalec pri luninem svitu spustil do višine 300 metrov in je vrgel veliko bombo na ameriško bolnišnico v Jouy, 20 milj za bojno črto.

Ta bolnišnica je stala na samotni; imela je na strehi veliko znamenje Rdečega križa, in druga na dvorišču. Nemški opazovalci so bili mnogokrat nad bolnišnico in dobro vedo, za kaj se poslopie vporablja.

Bomba je zadela oni del bolnišnice, ki se ne rabi za bolnike. Ubila je dva streljnika in ranila enega zdravnika in bolniško streljnico.

V nekem mestu še bolj daleč za bojno črto sta bili vrzeni blizu bolnišnici dve bombi, od katerih nobena ni zadela.

Bolnišnica, ki stoji na samotni blizu Coulommiers, je bila tudi brezuspešno bombardirana.

V ponedeljek je bila v Champagne ena naša bolnišnica, ki je bila popolnoma vidna, bombardirana in bilo je več žrtev.

V ponedeljek ponoči je padlo v bližino in na dvorišče bolnišnice, ki je ravnokar prešla v naše roke za vporabo, šest bomb.

Sinoči je padla bomba na dvorišče bolnišnice in je bil ranjen en ameriški vojak, ki je ležal na nošilnici. Tukaj je hodila okoli usmiljena Amerikanka, ki je stregla ranjenecem.

Amerikanci dajejo vso oskrbo nemškim ranjenim in neranjenim ujetnikom. Obratno pa zavkazuje nemško vrhovno poveljstvo pobijati vse ranjene in bolne ameriške vojake, katere more doseči kaka komba.

Avstrijci se vračajo.

Bern, Švica, 21. julija. — Ha-noverski Courier pravi, da se je, kakor objavlja avstrijsko vojno ministristvo, vrnilo že več kot pol milijona avstrijsko-ogrskih vojni ujetnikov iz Rusije. Ostali se nahajajo v Sibiriji, od koder se ne morejo vrniti v domovino.

“GLAS NARODA”

SLOVENIJA PUBLISHING COMPANY (Slovenian Daily)

Owned and published by the FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ca celo leto velja list za Ameriko \$5.00 Za celo leto za mesto New York 8.00 In Canado... 3.50 Za pol leta za mesto New York... 8.00 Za pol leta... 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50 Za četrt leta... 1.00 Za inozemstvo za celo leto... 6.00

“GLAS NARODA” izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov. “GLAS NARODA” (“Voice of the People”) Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement. Dajatel brez podpisa in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prošimo, da se nam tudi prejšnja imena naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

“GLAS NARODA” 22 Cortlandt St. New York City. Telefon: 2876 Cortlandt.

Naš nasvet

Nek dober slovenski humorist je zapisal nekoč besede, s katerimi je tako dobro označil naš značaj kot ga morda ni še nikdo pred njim.

Pripomniti je treba, da je označenje na videz humoristično, toda vsebuje globoko resnico, katere ne more nikdo ovréči.

Slo je rad spornih vprašanj med Slovenci. Sporna vprašanja so nam prešla v kri in meso in brez njih ne moremo bti.

Ce hoče Slovence poraziti svojega političnega nasprotnika, ima na razpolago tri argumenta. Prvi argument je: Ti si neumen.

Drugi argument je: — Ti si klerikalec, socialista ali kot pač nanes. Tretji in glavni dokaz je pa — klofuta.

S temi tremi dokazi je nasprotnik poražen, zmagalec pa triumfira, češ, dobro sem ga!...

To je žalostno, toda skozinsko resnično. Vsi moramo priznati, da je tako. Slovenci v Ameriki so čutili potrebo politične organizacije našega naroda.

Najprej se je osnovala Slovenska Liga, ki je pa kmalo po rojstvu propadla, ker ni imela zadostne podlage ter zmognih in sposobnih ljudi, ki bi jo vzdrževali pri življenju.

Za Ligo je bil precej časa mir. V nas je pa neprestano klijovalo, nekakna neznana sila nas je silila, da moramo osnovati nekaj boljšega kot je bila ranjka Liga, in res so ameriški Slovenci skoraj ob istem času osnovali ne samo ene, pač kar dve politični organizaciji, namreč Slovensko Republičansko Združenje in Slo. Nar. Zvezo.

S tem so se pa tudi razdelili v dva tabora. Namesto, da bi se nasprotstvo med obema taboroma manjšalo in mililo, raste z dneva v dan ter postaja vsak hip ostrejšje.

Nikdo ne more reči, da bismo ameriški Slovenci zmogeli, požrtvovalni in agilen del našega naroda. Toda kaj nam pomaga, če uporabljamo svoje zmognosti vsak v drug namen, če cepimo požrtvovalnost in agilnost!

Ali nismo podobni vozu, ki ima pri ojni in pri sori vprežena dva para konj, katera vlečeta vsaka na svojo stran?

Slovensko Republičansko Združenje si je stavilo svoj program in Slovenska Nar. Zveza ima svojega.

Oba programa imata gotovo število točk, katere so si v bistvu precej enake, nikakor pa niso iste.

Edino zahtevo imata pa vseno skupno oba programa, dasiravno je direktno ne vsebujeta, in ta je:

Slovence se mora enkrat za vselej oprostiti avstrijskega jarma.

V tej stvari smo si torej edini in v tej stvari je treba skupnega dela.

Mi ameriški Slovenci smo eksponent Slovencev v starem kraju. Mi nimamo vezanih rok, ampak lahko odkrito govorimo.

Mi ameriški Slovenci smo lahko v neprestanem stiku z velikimi in uglednimi ameriški listi in če pride od tega, smo lahko tudi v neposredni stiki s samim Washingtonom.

Ne toliko zavezniške armade na bojišču kot gospodje v Beli Hiši odločujejo usodo narodov.

Usoda Nemčije je določena. Nemčija bo po vojni tako kot hotel predsednik Wilson, oziroma glavarji zavezniških sil.

Ce so določili možje bodočo usodo državi, katera je hotela podjarmiti ves svet in pred katero je v resnici ves svet nekaj časa trepetal, bo tem možem malenkost in igrača ugoditi našim upravičenim zahtevam, če bodo pravične in podprte z jasnimi dokazi.

Ej prijatelji, če bi zamogli tako temeljito kot smo sami prepričani, prepričati vlado Združenih držav, vse ameriške diplomate, vse senatorje in kongresmane, vse ugledne ameriške časopise, da nam ni življenja pod Avstrijo, da moramo izpod slovincskega jarma in da imamo rajše smrt kot pa sužnjost, potem prijatelji, bi storili vse, kar zahteva od nas naša žalostna domovina.

Kajti to je naša poglavitna naloga. Pomagajmo narodu do svobode.

Kako bo znal gospodariti žnjo, je njegova stvar.

Ce si bo izbral federativno republiko, si jo bo izbral, magari če se Londonski Odbor in Slovenska Narodna Zveza na glavo postavita, če si bo pa uredil svojo bodočo domovino po načrtih Londonskega Odbora, bodo vsi protesti republikancev brezpomembni in bob v stenu.

Narod, ki je prelil reke krvi za dunajskega trnoga, ki umira lakote in revščine, si je v teh strašnih starih letih nabral tako silovito izkušnjo, da se bo sam od sebe in brez našega prigovarjanja obrnil na pravo pot, ki mu bo rešeno:

— PROST SI IN SVOBODEN!

Zadovoljni smo lahko in v časi si smemo šteti, če bo vpošteval naše nasvete, nikakor mu pa ne smemo diktirati, tako in tako ter pod takimi pogoji boš živel.

Republičansko Združenje in Slo. Narodna Zveza naj delujeta naprej vsak po svojem programu, v zahtevi, da morajo biti Slovenci prestvi Avstrije in habsburškega jarma, naj bo pa njuno delovanje skupno.

Kulturno tekmovanje naj torej ostane. Dezdaj smo pa menda že vsi izprevideli, da je treba medsebojne tolerance in velike previdnosti v obliki. Nasprotnikovo prepričanje je treba уваževati. — Nikdo naj se ne noreže iz svojega političnega nasprotnika. Psovanje in zlobno prepiranje po listih naj popolnoma izostane.

Ce se bomo držali teh načel ter bomo v dostojni obliki razpravljali med seboj in v dostojni obliki polemizirali po časopisih, se bodo vsa sporna vprašanja reševala samoposebi.

Skrbimo, da bo izključeno vse napadanje in izzivanje, ki nam je vedno kvarilo ono razpoloženje in voljo, brez katere je skupno delo nemogoče.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA “GLAS NARODA”,

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Dopisi

Nu Mine, Pa.

Ker Vam pošiljam naročnino za list, čutim se tako prostega, napisati nekoliko vrstic v obliki dopisa za “Glas Naroda”. Iz svoje lastne izkušnje priznam, da dopisi iz raznih krajev in slovenskih naselbin so nas začeli bolj zanimati, kakor ta strašna dolgotrajna vojna.

Tu v Nu Mine in Yatesboro so veliki premogorovi, last Buffalo, Rochester & Pittsburgh Coal and Iron Co. Dela par tisoč premogorjev. Premog se pridobiva izključno z električnimi stroji; visok je 4 čevlje. Dela se tu stalno; tu ne primanjkuje železniskih voz, ker družba sama kontrolira rove in železnice. Sedaj je to vse pod vladno kontrolo, v kolikor daleč more vlada nadzorovati to velikansko obrt. Rovi so unijski, zagtedatelj se plača vsako delo po unijski lestvici. Zasluzek pa je odvisen od delaveca, oziroma dela in prostora v rovu. kakor sploh v premogorovih, kar je moja lastna 30letna izkušnja. Ne opisujem pa tukajšnjih razmer v namenu, va bitii rojake v ta kraj, kjer rabijo nakladalec premoga tudi za mulec, ampak, ker sem si svest, da se rojaki interesirajo za premogarske naselbine, za delo, premog sam.

Dopis, katerega sem bral pred nekaj meseci iz bližnje premogarske naselbine Seminole, je sumal hvala odnottih rovoj in omenja, da so dobili 20% zvišano plačo ter valii rojake v imenovani kraj, kjer so nakladalci tudi muleci. Dobro mi je v spominu omenjena naselbina, kjer mi je superintendent pretil z ječo v Kittanningu, ker sem se boril za pravo sotripinvo mulec.

Torej, rojaki, dopisujemo v slovenske liste le resnico in nič drugega kot čisto resnico. Tudi moja srčna želja je, da bi nas bilo tu večje število Slovencev, ker sem — Bogu bodi potočeno — čisto sam, izvenši par bratov Hrvatov; v 3 milje oddaljenem Yatesboro pa je par slovenskih družin. Raditega o družinskih razmerah, oziroma podporih družin se od tu ne more poročati, četudi je moja iskrena želja, da bi mogel tudi o tej prelošitvi zadevi kaj poročati, da bi slovenski javnost zani malo. In tako, ker sem tu tako sam, ne morem priti v dotiko ne z velikimi, ne z malimi slovenskimi politikami. Ko pa natančno zasledujem branje par slovenskih časopisov, vidim to strašno mešanico slovenske ameriške politike, oziroma Slovenskega Združenja, ki deluje, kakor pravi, za dobro bit našega milega slovenskega naroda v stari domovini; in ko vidim, kako se bijeta in uničujeta dve stranki sami med seboj, me boli srce. Ko ona stranka pridobi kako malo lokalno zmago nad drugo, že se brzojavijo v obliki resolucije našemu velikemu predsedniku Wilsonu in zagotavljajo edinstvo, nerazdružljivost, vdanost in največje prijateljstvo med seboj ter največjo pokorščino do vlade in bogisjavedi kaj še vse! Zategadelj vam tu odprto rečem: Vi voditelji se spravite med seboj, uberite skupno pot in mi vam bo mo sledili. Vas — takozvane voditelje slovenskega naroda v Ameriki — bi naša nogočna vlada poklicala v Washington in od tam bi vas skupaj poslala v stari kraj in Slovensko ter smelo rečem, da ne bi bilo šest mesecev, ko bi bili tesno zvezani med seboj. Enega duha, enih želja za osvoboditev troimenega naroda izpod avtokracije v pravo svobodno demokratično ljudovladu, katera je iz naroda in za narod!

John Yeloushan.

San Francisco, Cal.

Resnica je, da nesreča nekoli ne praznuje. Ravnokar sem zapustila Oregon City, pa sem že zvedela nesrečo, ki me je do srea pretresla. Moja najboljša prijateljca je izgubila ljubljenega soproga, ki je duha, enih želja za osvoboditev troimenega naroda izpod avtokracije v pravo svobodno demokratično ljudovladu, katera je iz naroda in za narod!

John Yeloushan.

Thomas, W. Va.

O tukajšnjih razmerah nimam kaj posebnega poročati, kajti delamo vsak dan in smo sploh tako naprezeni, da nimamo niti časa časopise natanko prebrati, kamoli se pisati dopise. Sporočiti bi samo še omim, ki se za to zanimajo, da se bo od 26. do 31. julija mudil v naši naselbini slovenski duhovnik. Pozdrav vsem rojakom in rokajnkam. Poročevalec.

Detroit, Mich.

Prav poredko se čitajo dopisi iz tukajšnje naselbine, pa ni zamere, ker izmučeni po trudadalnem dnevnem delu in skrbi v teh težkih časih se skoraj človeku ne ljubi prijeti za pero, ker tudi v žaljave roke pero nič kaj ne pristojata. Torej na kratko.

Slovenec nas je precejšnje število v Detroitu, samo rajtreseni smo po celim mestu, kakor da bi

Dopisi

Nu Mine, Pa.

jih burja razgnala. Le redki so, ki lahko sosedu dobro jutro voščijo v materinem jeziku. Delavske razmere so povojne, delo se lahko dobi, plača je še primerna. Živiljske potrebešine so pa zelo visoke, jemenovca pa sploh ni dobiti; stanovanje je lahko dobiti, tudi ni predrago.

Čital sem neljubo kritiko dne 3. t. m. v “Prosveti” št. 155. G. A. Senav se je izpoddal ob podp. društvo Triglav št. 112 SDPZ. zaradi vdeležbe pri veselicih. Torej ponovno društvo Triglav vam je hvaležno za vašo obilno vdeležbo na veselici dne 7. aprila, kakor tudi pevskim društvom Svoboda in pa Ljubljanski Vrh za njih krasno petje.

Ali žalibog društva Triglav se pa vaše veselice nikakor ni moglo vdeležiti, ker nam ni bilo ničesar znano, da bo imel Slov. soc. klub št. 114 veselico dne 2. junija. Saj niste poslali na društvo nobenega povabila, ne pismeno in tudi ustmeno ni nikdo poročal. Torej prihodnje nam blagovolite naznaniti pred časom, da se lahko da članom na seji na znanje in gotovo se bo vpoštevalo ter se bo vsak vdeležil po svoji moči. Torej, g. A. Senav, oprostite naši krivdi, v prihodnje pa nam naznajte in društvo se bo gotovo odzvalo.

Naprimer dne 16. junija se je vršila veselica SRZ. in odbor je oddal pismeno povabilo na društvo Triglav dne 15. junija 12.30 A. M. Prosin, g. Senav, je imogoče apelirati na članstvo v tako raztrešeni naselbini v par urah? Torej, kdo ni znal, v kateri dvorani se vrši veselica, gotovo ni mogel priti. Je tudi to naša krivda? V prihodnje naj se veselici odobri pobrigajo, da razpošljejo povabila po celi naselbini in pa na društva ter prepričani sem, da se bodo v večjem številu vdeleževali.

Tudi opazka, da je izpraševal nekatere, zakaj da ne gredo na veselico ter so rekli, ker se ne dobi nobene prave pijske, ni na mestu. Mogoče ste tudi vi tega mnenja. Katerega ne veseli, ali mu ne dopuščajo razmere, ga seve ne moremo siliti. Komur je pa za napredek in izobrazbo ter za boljši obstoj organizaciji, pa se bo gotovo vdeležil, če mu bo le znano.

Očitate tudi, da zahajajo v gledališče in po prostorih, kjer še polovico ne razumejo. To pa, mislim, je dovoljeno, da gre, kamor kdo hoče v tej svobodni deželi, saj detroitski Slovenci menda ne spadamo pod staro-kritno Avstrijo. Ali ni tako? Enako kateri ne razume vsega, kar vidi ali sliši, pa vas slučajno prši, da ni razložite, gotovo mu boste pomagali iz zadrege po svoji moči ter mu rešili zagonetko, kaj ne?

Torej, g. Senav, ako vidite kje napako, ne je še povečaj, posebno ako niste na jasnem, kje je krivda, ampak delujmo složno v teh resnih časih; poročajte rajše kaj naprednega in koristnega ter ne postavljajte sami sebe v slabo luč in ne trosite sovraštva v naselbini.

Pozdrav vsem Slovincem in Slovenkam širom Amerike. Joseph Fuerbas.

San Francisco, Cal.

Resnica je, da nesreča nekoli ne praznuje. Ravnokar sem zapustila Oregon City, pa sem že zvedela nesrečo, ki me je do srea pretresla. Moja najboljša prijateljca je izgubila ljubljenega soproga, ki je duha, enih želja za osvoboditev troimenega naroda izpod avtokracije v pravo svobodno demokratično ljudovladu, katera je iz naroda in za narod!

John Yeloushan.

Thomas, W. Va.

O tukajšnjih razmerah nimam kaj posebnega poročati, kajti delamo vsak dan in smo sploh tako naprezeni, da nimamo niti časa časopise natanko prebrati, kamoli se pisati dopise. Sporočiti bi samo še omim, ki se za to zanimajo, da se bo od 26. do 31. julija mudil v naši naselbini slovenski duhovnik. Pozdrav vsem rojakom in rokajnkam. Poročevalec.

Detroit, Mich.

Prav poredko se čitajo dopisi iz tukajšnje naselbine, pa ni zamere, ker izmučeni po trudadalnem dnevnem delu in skrbi v teh težkih časih se skoraj človeku ne ljubi prijeti za pero, ker tudi v žaljave roke pero nič kaj ne pristojata. Torej na kratko.

Slovenec nas je precejšnje število v Detroitu, samo rajtreseni smo po celim mestu, kakor da bi

Boljšje zdravljenje za manj denarja.

Profesor Doktor B. F. Mullin

Slovenski zdravnik-spedijalist
411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

(Nasproti glavni post. Četrto popolnje od Smithfield St. Pasic na vnanj srajnim inoran.)

Jaz sem nastarejši zdravnik-spedijalist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne moške in ženske. Ozdravil sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih bolezni imam največje izkušnje. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potom katerega se vidi celo vaše telo kot na dlani. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in naglo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmerno. Znanstvena preiskava zastonj. Pridite k meni kot k prijatelju.

Urade ure: od 9. ure zjutraj do 6. zvečer. V nedeljo samo od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

DELATI ALI BOJEVATI SE.

Policija ne bo trpela brezposelnih.

Kakor so premogarji in delavci v koksnarnah gotovo že opazili, zalagajo železnice rudnike z vsemi vozovi, katere morejo naložiti, kadar delajo s polno paro.

Vzrok temu je to, ker dežela potrebuje premog in koks in vlada je za trdno odločna, da dobi ves potreben premog in koks za izdelovanje jekla in municije.

Ker železnice dajejo po vladnih odredbah vse vozove ter postavljajo prazne vsako jutro pred rovi, jih premogarji in delavci v koksnarnah ne izločijo tekom dneva.

Mnogo teh vozov ostanjejo prazni, ko zvečer zvižga parna piščala in se s tem konča dnevno delo premogarja in delavca v koksnarni. S tem pa vladna namera se ni izvršena. Dežela hoče premoga in kokska železnice dajejo prazne vozove in je dolžnost premogarjev in delavev, da gledajo za to, da se vozovi nalože tekom dneva.

To je naša dolžnost, kakor smo že opetovano zatrjevali v prejšnjih člankih, ne le kot dobrih Amerikancev, temveč ravno tako kot dobrih slovaških in poljskih patriotov.

Brali smo, da se Čeho-slovaški polki bore na frontu za Ameriko. Oni Slovaki in Poljaki pa, ki ne morejo iti na fronto in v boj, naj podpirajo naše fante brate s tem, da naložijo vsak voz, ki se nahaja zjutraj pri rovu.

Polno naložen voz premoga ali kokska pomeni mnogo dobro namerjenih strelcov v srce naših sovražnikov.

Advertising of F. L. A. B.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. I. Kenmore, Ohio. — Kakor je bilo že pogosto omenjeno v našem listu, je mogoče potom Ameriškega Rdečega Kriza pisati v stari domovini. Pisati pa ne smete ničesar o vojni, ali o kakem “businessu”, temveč poročajte jim samo, kako se vam godi, kaj je z Vašo družino in ravno tako vprašajte za tega ali onega, ali še živi, kaj je z njim itd. Pismo mora biti kolikor mogoče kratko. Pri pošiljanju pismu ne moremo posredovati, kajti to zadevo ima v rokah izključno Rdeči Križ, katerega podružnice se zdaj nahajajo v vsakem mestu po Združenih državah. Pojdite na tamošnjo postajo Rdečega Kriza in povedali vam bodo vse, kar vam je treba vedeti o dopisovanju. Ako na Kenmore nimate postaje Rdečega Kriza, potem pa jih najдете več v Akronu ali pa Barbortnu.

VABILO NA VESELICO.

katero priredi društvo Naprednih Bratov št. 330 SNPJ. v Marguerite, Pa. dne 27. julija zvečer v prostorih sobrata Petra Pineolicha No. 64 S tem se vlnudno pripravimo enjenemu obištvu iz Hosletterja Baggaley in Whitnee Pa., kakor tudi bratom Havatom, da nas blagovolijo na omenjeni večer obiskati ter nam priskočiti k bolji društveni blagajni. Za veselo poskočnice bodo skrbeli tumburaši, za vsestransko postrežbo pa za sveže pivo pa za to izvoljeni odbor. Ob enakih prilikah smo tudi ni pripravljeno drage volje veniti dobro za drago. Začetek veselice bo točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške bo \$1.50, ženske so vstopnine proste. Zato se opozarja člane omenjenega društva, da se vsi veselite vdeleže, ker obveznost vsakega je, podpirati svoje društvo. Zatorej vsi na dan omenjeni večer! Vabii odbor. (2x 22&25—7)

ZASTONJ trepečim za naduho

Novo domače zdravilo, ki je vsak lahko rabi brez neprilik ali izgube časa. Mi imamo nov način za zdravljenje naduho in hočemo, da pokušate na naš račun. Nič zato ako jo imate že dolgo ali pa ako ste jo šele dobili, če je kotseena mrzalca ali naduho, vi morate pisati po prvo počastitelo našega načina. Ne ozirajte se kaj živite, kaj je vaš posel in starost, ako trpite na naduho, naš način vam bo takoj pomagal. Mi želimo to poslati takim obupnim, katerim vnanje, opium pripravke “patentirano kadejnje” ni nič pomagalo. Mi hočemo pokazati vanke mu na naše stroške, da je ta novi način določil odstranitvi takoj za vselej težko dhanje, želečie nje in vse enake naduhe. Ta prosta ponudba se rabi le en sam dan. Pi te dane in prične s tem načinom tako. Ne posilite denarja. Najbolje je, če pošiljate spodnji kupon. Storitte to danes.

PROSTI KUPON ZA NADUHO.

FRONTIER ASTHMA CO., ROOM 535 T. Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.

Pošiljite pristo počastitelo našega načina:

HARMONIKE

bodlat kakršnekol vrste izdelenem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trepečim in zanesljivo. V popravu stalnivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu harmonikam kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemam v zameno. JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

HOOPER v Angliji.

London, Anglija, 19. julija. — Herbert C. Hoover je prišel nocoj v London, da prisostvuje v terek konferenci angleških, francoskih in italijanskih živilskih nadzornikov. Na konferenci se bo došlo do metode, kako razdeliti hrano za prihodnjih 12 mesecev.

Washington, D. C., 19. julija.

Zivilski administrator Hoover je 18. julija odpotoval iz Washingtona, da proučeva položaj hrane v Evropi. Hoover se bo posvetoval z zavezniškimi živilskimi kontrolerji.

Preiskava proti Bratiano.

Bukarešt, Rumunska, 19. julija Rumunska poslanska zbornica je sklenila, da se mora proti vladi, kateri je za časa vstopa v vojno Rumunske načeloval J. J. C. Bratiano vpelje preiskava.

Telefon urada: Court 3459 Telefon na domu: Neville 1870 R.

F. A. BOGADEK, ATTORNEY AT LAW

VIHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE 103 Bakewell Building. Vogel Diamond in Grant Sts., Nasproiti Court House. PITTSBURGH, PA.

Kajzer odgovarja Satanu

Med Božičem lanskega leta smo dobili pismo, ki ga je pisal peklenški poglavar Satan njegovemu krvavegu veličanstvu nemškemu kajzerju. Satan je v dotičnem pismu priznal, da je kajzer...

CESARSKA PALACA, BERLIN.

Moj predragi Lucifer! — Prejel sem tvoje preljubeno pisanje ter si natanko zapomnil njegovo vsebino. Moj dragi Satanus, sicer se mi laskaš, ali vsakokrat čutiš, da imaš v gotovih očih prav.

Odkrito ti povem, da me je nekoliko razburilo tvoje prispodabljanje mojega veličanstva z Neronom (nekdanjim rimljanskim cesarjem). Po mojem mnenju je bil cesar Neron velik bahar in strokovno neznan. Ko sem pa natančneje premislil celo stvar, sem prišel do prepričanja, da ni bil Neron tako silno nadarjen, kakor sem jaz. Rečem ti imel toliko talentov, kakor jih imam jaz, da nadaljujem njegovo vraga delo.

Tu je vsa skrivnost. Namignil si mi, češ, da sem imel tudi v sarajevskem umoru svoje prste vmes. Mislim sem, da ne pride ta skrivnost nikoli na dan. Ne, meni, da je vseeno dobro. Ti si mi vidimil to misel. Zato je povsem naravno in pravično, da je tudi tebi znana ta tajnost. Priprani mi moram, da sem jako pametno ravnal, če sem bil na svoji jahti tedaj, ko so moji agenti hujskali rusko ljudstvo, radi česar je bilo ubitih na tisoče plemenitih ljudi.

Lucifer, prav pametna in premišljena buča si, ali kaj ti temu ne včasih prisliš k smehu. Čudiš se mi, da se zdajpa zdaj izeljam za božjega nametnika, nadalje, kako to, da se delam osebnega prijatelja gospoda Boga in da pripovedujem svojemu ljudstvu, kako neznanoski mi je naklonjen nebeski oče. Ali mar ne veš, kaj nameravam s tem? Moje prijateljstvo z Bogom je samo slepilo za neumne, za siromašne norce, ki umirajo, da se udeležijo moja sebičnost. Tuptati jim moram ziniti lakšno besedo o Bogu, sicer bi ne hoteli nastavljanj svojih prs mojemu sovražniku. Poizkusil sem prav takšno mešetarijo z Bogom pri nevtalnih narodih. Ali leti so bili prepametni, pa se mi niso dali speljati na led.

Svoje podložnike sem učil tega evangelija, odkar sem zasedel slavni nemški prestol. Po solah se otroci uče sovraštvo do vsega, kar ni nemško. Učiteljstvo jim zabija v glavo, da je Nemčija neprenesljiva in da je vse, kar jaz ukrepanem ter naredim, nadvse pravično. To svoje delovanje sem skrival pod poglavje "kultura". Moja zveza z Turki je premetena zavajala, zakaj, iz njih sem zlahka naredil grešne kozle. Ko so Turki začeli klati in moriti kristjanske Armence, ni nihče omenil mojega imena; saj je znano celemu svetu, da so Turki klali kristjane že stoletja in stoletja.

Nikar se ne boj, dragi Satan! Jaz ti ne maram hoditi v zelnik. Imam šest sinov, ki so ravno tako lomi, naj lepo in prijateljsko postopajo z Belgijci. Morda bi naročil Turpitu naj ne potaplja trgovskih ladij brez posvarila, da bi se tako mogli rešiti potniki.

OD NEMCEV RAZSTRELJENI MOST V SOISSONS.

zmožni silovitosti kakor jaz. Včasih se mi celo dozdeva, da je moj najstarejši sin v tem poslu sposobnejši od mene.

Nekateri ljudje so me primerjali Napoleonu, kar me neznansko jezi. Napoleon ni nikoli podiral cerkva, katedral, ki so krasno delo zatonelih stoletij. Napoleon ni nikoder puščal sledi nezakonskih otrok za seboj. Njegove armade so bile bremerne in prepoštene. Napoleon je izkušal vpeljati civilizacijo po zasedenih krajih, jaz sem razširjal "kulturo". On je strmil za vladanje v Evropi, jaz losem zagospodovati celemu svetu. Razumem?

Pisal si mi, da se hočeš odpovedati dostojanstvu peklenškega veličanstva v moje korist. Nikar ne stori tega! S tvojo izkušnostjo in mojo pametjo lahko narediva peklen, o katerih sem si nihče nikoli snujal na svetu. To ti povem pod pečatom najskrajnejše molčečnosti. Upam namreč, da se kmalu vidiva. Bojim se, da bi ne sel predaleč v svoji sebičnosti. Slutim, da mi preti pogin. Zmaga mojih nasprotnikov pomeni moje smrt. No, te se pa ne bojim. Saj tako pridem hitreje v peklo, kjer bom šele med svojimi pravnimi prijatelji in zlatniki. Preveč ljubezni in usmiljenosti je na tem svetu in kadar se pridružiš tebi, bom šele v svojem elementu. S seboj pripeljem tudi svoje sinove, kar ti bi gotovo nadvse všeč. Povem ti, da so pravi vrzeli, zakaj, jabolko ne pade daleč od jablane.

Pozdravljen, predragi mi Lucifer! Skoro se vidiva. Viljem.

ment, vendar pa se je potrebovalo moč, ki niso bili nikdar izven Anglije in ki bi nikdar preje ne mogli biti inficirani z zakopno mrlzico. Tozadejni komitej je izdal poziv za prostovoljce in prostovoljci so prišli.

Prva dva prostovoljca sta se skozi ves čas skrbno pazila, da se nista dotaknila pikov v namenu da bi se nicesar druga ne vdrnilo v kri. Dva nadaljna prostovoljca sta naglo nastopila za nadaljni eksperiment, potem katerega se je hotelo dognati, če se bo povzročilo bolezen s tem, da se odprine v koži vdigne z ušmi ali njih odpadki, kar se v naravnem stanju vedno zgodi, če se človek praska.

Eksperiment je bil v istem trenutku uspešen. Osem ali deset dni pozneje sta dva prostovoljca zbolela na zakopni mrlzici. Poklehalo se je tri nadaljne prostovoljce. Postopalo se je z njimi na isti način in vsi trije so zboleli. Konečno se je nadaljnega prostovoljca cepilo s krvjo enega izmed omenjenih treh. Tudi on je zbolel in veriga dokazov je bila sklenjena. Brez vsakega dvoma se je ugotovilo, da prenaša bolezen us. Ugotovilo se je, da se bolezen, da se mora vsak vojak zavarovati pred zakopno mrlzico, če drži svoje telo prosto usi.

Ni majha stvar prostovoljno nakopati si bolezen, ki traja šest tednov, spremljana od mrlzice in hudih bolečin. Ni majhna stvar trpeti pike na stotine us dan za dnevom skozi celi mesec. Veliko je nevarnosti, katere bi si vsak vojak preje izbral kot to bolezen. To pa so bili možje, ki so se že stariji ter najbrže trpeli na boleznih in betožnosti, katerih dedič je meso. Vsled tega prav gotovo zaslužijo, da se je stavi v isto vrsto z vojniki. Trpeli so za domovino ter ji dobro služili. S svojim junastvom pa so pripomogli, da se je odprta sila domovine izdatno povečala.

Zakopna mrlzica je bila velika nadloga za armade v tej vojni. To ni posebno težka bolezen, vendar pa je vzel na tisoče in tisoče mož iz bojne črte ter jih držala v bolnišnicah tedne in tedne. Poskusilo se je številna zdravila, a se ni našlo nobenega, ki bi bilo uspešno proti napadam te bolezni. V pričetku ni nihče vedel, kaj naj se pravzaprav stori s to boleznijo in na kak način se širi infekcija. Nastalo je veliko število teorij. Nekateri so domnevali, da prihaja bolezen od neke gobice, ki raste na žakljih, napolnjenih s peskom, drugi zopet, da prihaja od ugrizljaja podgane. Nadaljni so bili mnenja, da je iskati vzrok pri komarjih, bolhah in končno ušeh. Konečno je bilo najmočnejše mnenje, da je treba vso krivdo nalagati na us. Če bi se moglo to dokazati, bi bilo veliko pomagano. Pomenilo bi namreč, da bi se lahko armada v veliki meri oprostil zakopne mrlzice, ki ji je stalno jemala moč. Sedaj pa je cela stvar dokazana. Dokazalo se je v Londonu v pričetku tega leta.

Bili so slučajni zakopne mrlzice v londonskih bolnišnicah, katere bi se lahko uporabilo kot eksperimen-

Slovenski tabor na Murskem Polju

Pred kratkim se je v Jureših prostorih v Borec pri Sv. Križu zbralo nad 1.500 zavednih Slovencev in Slovencek iz celega ljutomerskega policičnega okraja navzoč so bili večinoma vsi župani. Prišli so tudi zastopniki prekmurskih Slovencev.

Shod je otvoril namesto obolelega okrajnega načelnika njegov namestnik Jožko Rajh. Za predsednika je bil izvoljen načelnik ljutomerske posojilnice g. Babnik, Navdušeno podpravljen je nastopil poslanec Roškar, ki nam je opisal delovanje naših poslancev za kmeta in narod sploh. Deželni poslanec Ozmeč je govoril o gospodarskih potrebah in zahtevah slovenskega kmeta. Urednik Želot je govoril o jugoslovanski deklaraciji. Mr. Rajh pa o Narodnem Svetu.

Po govorih so se sprejele naslednje resolucije: — Zbrani mурopoljski kmetje pozdravljajo Jugoslovanski klub, izražajo klubu popolno zaupanje, obsojamo vsak poskus razdora med Jugoslovani, izražamo svoje popolno zaurpanje kakor klubovemu načelniku dr. Korošcu tako svojem zastopniku v državnem zboru Ivanu Roškarju.

Zbrani mурopoljski Slovenci in Slovenke se v navdušenem pridruženju deklaraciji Jugoslov. kluba z dne 30. maja 1917 za samostojno jugoslovansko državo in zahtevamo, da se tudi prekmurske Slovence priklopi Jugoslaviji.

Protestiramo proti poostrenim revkizicijam na kmetih, proti znižanju prehranjevalne množine in zahtevamo, da se pusti odprte vse mlince.

Okraj naj se oprsti oddaje sem na in slame, in krma, ki bi se dala še spraviti skupaj, razdelj naj se med živinorejce v domačem okraju, ki nimajo krme.

Po mesih naj se bolj štedi z mesom, da se ohrani naša živina. Edini možki, ki vodi gospodarstvo, mora biti brezpogojno oproščen vojaške službe, da bo omogočeno poljsko delo.

Ugovarjamo proti temu, da se zahteva od kmetov poljskih pridelkov, ako hočejo dobiti sladkor ali petrolej. Kmeta naj se preskrbi z obledo in ževlji.

Mурopoljski Slovenci zahtevajo, naj vlada prekolesi sklene z našimi nasprotniki pošten mir, — brez pridobitev in odkodnin na podlagi samoodločbe narodov.

Amsterdam, Holandsko, 21. julija. — Sovražnik, nas ni presenetil s svojo dobro pripravljeno akcijo, ki naj bi imela dalekosežne posledice. — piše vojni poročevalec "National Zeitung". — Pred napadom so se vršile delne akcije ki pa niso imele za posledico nikakih uspehov. — Izguba par kilometrov v glo-

Junaki PIŠE CHARLES VINCE.

To je povest o par starih možkih v Londonu, ki so služili svoji domovini na kaj čuden način in ki bodo pripomogli, da se bo angleški armadi dodalo toliko in toliko bataljonov. Najstarejši teh je bil star osemindesetlet let. Vsi pa so bili preko vojaške starosti razven enega. Star je bil št. rin. dvajset let, a bil je epileptičen.

Nekateri povesti imajo kaj čudne naslove. Naslov naslednje je "Prenašanje zakopne mrlzice potom usi."

Zakopna mrlzica je bila velika nadloga za armade v tej vojni. To ni posebno težka bolezen, vendar pa je vzel na tisoče in tisoče mož iz bojne črte ter jih držala v bolnišnicah tedne in tedne. Poskusilo se je številna zdravila, a se ni našlo nobenega, ki bi bilo uspešno proti napadam te bolezni. V pričetku ni nihče vedel, kaj naj se pravzaprav stori s to boleznijo in na kak način se širi infekcija. Nastalo je veliko število teorij. Nekateri so domnevali, da prihaja bolezen od neke gobice, ki raste na žakljih, napolnjenih s peskom, drugi zopet, da prihaja od ugrizljaja podgane. Nadaljni so bili mnenja, da je iskati vzrok pri komarjih, bolhah in končno ušeh. Konečno je bilo najmočnejše mnenje, da je treba vso krivdo nalagati na us. Če bi se moglo to dokazati, bi bilo veliko pomagano. Pomenilo bi namreč, da bi se lahko armada v veliki meri oprostil zakopne mrlzice, ki ji je stalno jemala moč. Sedaj pa je cela stvar dokazana. Dokazalo se je v Londonu v pričetku tega leta.

Bili so slučajni zakopne mrlzice v londonskih bolnišnicah, katere bi se lahko uporabilo kot eksperimen-

U. S. Food Administration. Just ez de buckwheat cake, got flop over on his face. Br'er Bacon-rin' dance 'round' en say, sezee:—"One good tun' desarves en nuth'er." sezee.—Meanin' dat ef de sojer boys go en do de fightin' fer us, de leas' we alle kin do is ter sen 'em all de wheat—en eat buckwheat instid. Co'n meal, rye en barley flour fer us will hep a lot, too.

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1898 — takorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN., J. GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio. Tajnik: JOSEPH PISILER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo. VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa. NADZORNIKI: JOHN GOUZE, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill. IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa. POROTNIKI: GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480. JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa. PRAVNI ODBOR: JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn. MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill. ZDRUŽEVALNI ODBOR: RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo. Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse prižbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

lini ne pomeni nicesar. Videl sem zapadom ne glede na to, da dobi nazaj nekaj ozenlja, ki ga je izgubil tokom zadnjega napada Francozov in Amerikanecv. Naprej potisnjene postojanke so prepovedje, da bi mogel dolgo časa vzdržati ter mora vsled tega vdrtiti na kaki drugi točki v namenu, da elajša pritisk na fronti med Aisne in Marno. Dobre vesti iz Francije so imele značilen vpliv na civilno prebivalstvo. V zadnjem času je bilo opaziti velike nemire med municijskimi delavci radi konškrpeije, a vesti s fronte so same od sebe uravnale ta položaj. Cela držela je vzradošana vsprico uspehov Amerikanecv in Francozov in bodočnost se zdi ljudem kot mnogo obetajoča. Povsod je čuti laskave pripombe glede hrabrih činov ameriških čet Delo, ki so ga izvršili Amrikanci ob Marni, se smatra za dobro znamenje. Veliki moralni faktor je, da je nastopila Amerika na tako odlično aktivni način. Se nikoli, od kar se je pričela vojna, ni bilo tedna, ki bi bil videl tak korenit preobrat. Ameriški uspehi. Washington, D. C. 21. julija. — Do sobote so Amerikanecv v sedanjih ofenzivi vjeli 17 tisoč Nemcev. Zajeli so tudi 560 topov.

Rojaki Pazite! Ako ste se pomorečili na železnici, poulični kari ali pri delu in si želite naveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zapuop obrnite na mene. Jaz Vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takim slučaju. Pišite ali pridite osebno. Anton Zbašnik, slovenski notar in tolmač vogal Diamond in Grant Street, Pittsburgh, Pa. soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court House) Telefon Court 3459. Svoji k svojemu.

Ali ste bolni? Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ostraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje. Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši speciallist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri so nabavajo vse vrste domačih in inmortiranih zdravil. Ne bodite bojeji in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En oblak vas bo preprečal, kaj morem za vas storiti. Imam Erlichov svetilo 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravim sem ti soče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni. Zmerne cene. Prof. Dr. H. G. BAER, 611 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA. nasproti pošta. VAŽNO.—Odrati to in prinesl s seboj.

Zdravim samo moške. Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi s sloviti 606, ki ga je iznašel profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in mozole po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasje, ves boli v kosteh, pridite in čistil vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prenesne naprej. Vso izločevanje iz kanala za izpuščaje vode zdravim po naj-novejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnili vam bom moško moč. Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije. Bolečine v mehurju, od česar prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim z največjo gotovostjo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, lišaj, škroflje in druge kožne bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nedelje do 2. popoldne. Po pošti ne detinjim. Pridite osebno. Ne poznate ime in številke Dr. KOLER, 638 PENN AVE PITTSBURGH, PA.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI!

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood E'd., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR!

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes, Pa.

POKORNI ODBOR!

Predsednik pokor. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.

VEBOVNI ZDRAVNIK!

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILO!

"GLAS NARODA", 52 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošen, pošiljati vse dopise naravnost na glavno tajnika in nikogar drugega.

UNICENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

(Nadaljevanje.)

Bil sem točen. Vsi so bili veseli mojega prihoda. Ostali častniki so se zame veliko bolj zanimali kot pa Sebright. Več ur smo se pogovarjali o Midway otoku in o ponesrečeni ladji.

Kljub temu se mi je pa zdelo, da ve ladijski zdravnik dr. Urquat, ki je zdravil bolnika, nekaj več.

To je bil vitek, močan mož pri petdesetih letih. Govoril je le malo, pri tem se je pa neprestano na nek čuden in zagoneten način smehljal.

Po obedu smo se podali v kladnico, nakar sem rekel, da se ne počutim dobro in da bi rad vprašal zdravnika za svet.

Ko sva bila z zdravnikom sama, sem rekel:

— Gospod doktor, meni pravzaprav ničesar ne manjka.

On je zamrmral: — Hm, hm, — in se nasmehnil, rekel pa ni nobene besede.

— Jaz bi se rad z vami pogovoril glede gospoda Carthewa in glede polomljene ladje. — Prepričan sem, da vam je vse znano. — Vi ste izbiro odpravile in ste gotovo že uganili, da tudi jaz že precej vem. — Kakšno razmerje naj vlada med nama? — Kako naj nastopim napram Carthewu?

— Vrjete mi, da ne vem, kaj mislite. — Zakaj me vse to vprašujete?

— Jaz sem kupil vsled vmešavanja nekega Carthewega zastopnika polomljeno ladjo in sicer za tako visoko ceno, da sem postal bankrot. Tedaj nisem vedel, kakšno vrednost ima "Lastavica".

Ker je še vedno molčal, sem nadaljeval:

— Zdaj torej veste, po kaj sem prišel k vam? — Vam je gotovo znana skrivnost? — Vprašam vas torej pošteno, kako naj nastopim proti gospodu Carthewu?

— Ne, jaz vas še vedno ne razumem.

— Moja vest ni prav posebno občutljiva, kljub temu pa imam vest. Če gre pa pri kakki stvari za kak zločin ali za kako večjo nepravilnost, je dolžnost vsakega posameznika, da to pojasni.

— O, šele sedaj vas razumem. — Vse, kar se je zgodilo, se je zgodilo vsled važnih vzrokov. — Zgodilo se je, ker se je moralo zgoditi.

— Če mi kaj takega zagotovite, bom moral to vpoštevati.

— Dobro, potem bom pa odkritičen. — Meni je znana skrivnost, toda jaz nisem upravičen, da bi jo vam pojasnil.

— Hvala vam. — Zdi se mi, da ste povedali več kot bi smeli povedati. — Vašega zaupanja nočem več izrabljati.

Potem je bil pogovor končan.

Ko vsa se vrnila v kladnico soto, me je potrkal zdravnik po ramenu ter vzdihnil:

— Ni take sile, ne. — Gospodu Doddu sem zapisal steklenico dobre madeže.

Od omega časa ga nisem nikdar več videl, toda v spominu mi je ostal do danasnjega dne.

Moji radovednosti sicer ni v polni méri zadostil, toda to mi je zadostovalo. — Vedel sem že vsaj, kako naj nastopim napram Carthewu.

Prepričan sem bil, da bo ta uganka enkrat rešena, samo velikega potrpljenja bo treba.

Sedemnajsto poglavje.

RAZNA PRESENEČENJA.

Meni se ni zdelo mesto San Francisco še nikdar tako lepo kot onega dne, ko sem se vrnil. Solnce je sijalo vzhod je bil okrepujoč in zdelo se mi je, da se vsi ljudje drže na smeh.

Lenih in skoraj optekajočih korakov sem se odpravil proti pisarni, kjer je delal Pinkerton.

Na mali stari hiši je bilo zapisano z velikimi nerodnimi črkami: Franklin, tiskarska družba. — Spodaj pa: Samo belo delo! Nobenih Kitajcev!

Stopil sem v zaprašeno pisarno ter opazil pri pisalni mizi Pinkertona.

— Moj Bog, kako se je bil izpremenil!

Bil je slabo oblečen in je izgledal bolan. — Tako je bil revež zamišljen, da me niti opazil ni.

Jaz sem bil tako žalosten, da bi najraje zajokal. — Ko sem stal poleg njega, sem zašepetal:

— Jim! Planil je preplašen kvišku ter vzdiknil: — Louden! Prijel sem ga za roko ter mu je krepko stisnil: — Moj ubogi, stari prijatelj! — Hvala Bogu, da si zopet enkrat tukaj — je zajecal. — Jim, ne veseli se preveč, kajti jaz ti ne prinašam nobenih dobrih poročil.

— Da si se vrnil, je zame najboljšo poročilo. — Ti ne veš, kako sem hrepenel po tebi.

— Tvoje želje nisem mogel izpolniti. — Denar pripada upnikom. — Ni drugače.

— Prav imaš. — Ko sem ti pisal, sem bil brez pameti. — Če bi to storila, bi nikdar več ne mogel pogledati Mamie v oči. — Ti ne veš, kako čudovita je ta ženska. — O, Louden, njena dobrota je čisto razodetje.

— Tako je prav. — Rad te imam, če tako govoriš.

— Polomljena ladja je torej sleparija? — Upniki ne bodo nikdar vrjeli, da sva mogla biti tako velika osla.

— Sleparija? — O, to je preveč mila beseda. — Kako je pa pravzaprav z bankrotom?

— Srečen si lahko, da te ni bilo v San Francisco. — Srečen si lahko, da nisi čital časopise. Časopisi so napravili veliko zmešajavo. Nek mažar me je imenoval žabo, ki se je toliko časa napihovala, da je počila. — To je bilo prokletno slabo za moža v medenih tednih. Pa tudi to jim ni zadostovalo. Norčevali so se iz mene, iz moje obleke, iz obnašanja in hoje. — Sploh iz vsega, ti rečem. — Oh, to je bilo nekaj groznega. — samo misel nate in na "Lastavico" me je zdrževala, da nisem obupal. — Kako je bilo pravzaprav s to špekulacijo?

— Nič, eba sva imela veliko smolo. — Jaz sem imel denarja za sproti, tebi ga je pa tudi že po par tednih zmanjkalo. — Tudi meni se zdi čudno, kako je moglo biti vse tako hitro končano.

— O tem se bova doma natančneje domenila. — Sedaj pa moram najprej urediti knjige. — Veš kaj, pojdi najprej k Mamie. Gotovo te bo zelo vesela.

— Odpravil sem se v Bush Street, kjer je stanovala gospa Speedy. Ko sem ji povedal, da se je njena mož srečno vrnil ter da ima še nekaj opravka na ladji, je zaploskala z rokami:

— Gospod Dodd — je vzdiknila. — Vi pa izvrstno izgledate. Čudno, da so vas pustile zamorke oditi. — Gotovo so bile vse za ljubljene vas? — Toda moj mož Speedy me skrbi. Popravici mi povejte, ali je kaj zelo letal za zamorkami?

Ko sem ji zatrdil, da se je spodobno obnašal, je vzdiknila in mi zapretila s prstom:

— Kaj mislite, da ne vem? — Pregovor pravi, da vrana vrani ne izkljuje oči. In pregovor je popolnoma resničen.

— Ali stanuje Mamie pri vas?

— Da, pri nas je revica.

Peljala me je v sobo, kjer je sedela Pinkertonova žena pri pisalnem stroju.

Podala mi je obe roki ter me prisrčno sprejela. Iz mišice je vzeč zatelem zavojček tobaka, katerega sem jaz najraje kadil, ter mi ga ponudila rekoč:

— Vidite, gospod Dodd, da sem vedno mislila na vas. — Ko ste odločili, sem ga kupila — in do danes sem ga hranila za vas.

Takoj po prvih besedah, ki jih je zpregovorila, sem izvedel, da je bil pre pred menoj Nares pri nji.

Ker je Nares dobro poznal ženske, ji je naklatil o mojem junastvu in neustrašnosti toliko, da je imela revica dosti.

(Dalje prihodnjije.)

Po shodu v St. Janžu

Vse narodne plasti so se predramile iz trde otroposti in v srca in duše je močno vstopa nekaj, kar učeniki sploh na vse življenje za neko posebno močjo; večja je postala vsa energija narodne zavesti in vse narodno življenje je prišlo nekaj svežega, nekaj mladostnega. Danes naš človek ne vpraša več: ali bode? Danes hodi z obrazom, iz katerega je razbrati zavest: — da je!

Desetletja smo se Slovenci, zlasti mi v narodno ogroženih krajih, zbirali na boj proti sovražniku Nemcu. A neupanje velike potrebe skupnega nastopa v narodnih vprašanjih, je imelo za posledico, da je bil naš uspeh — boj raztresenih sil — vedno le majhen in, da se je zmanjševal vselej, kakor hitro je sovražnik količkanj — energično pritisljen.

Zgodilo se je, da smo prav mnogokje pridobili hipno, navidezno prav odločne uspehe — toda že pri prvem sovražnem protikoraku so se ti uspehi ponajvečkrat razblinili ali pa je od njih ostalo le bore malo.

Pa še druga velika napaka je bila, razen neenotnosti v skupnih narodnih zadevah. Ni namreč manjkalo delavoljubnih in delazmožnih ljudi, manjkalo pa je skoro vselej dobre volje za narodno politične potrebe darovati tudi gromotnih sredstev. Vsled tega se je moglo vršiti le bolj narodno manjšinsko delo. V glavnih naših obmejnih postojankah kot so naprimer Maribor, Ptuj itd. se je s tem manjšinskim delom sicer tudi zelo mnogo doseglo, ostala pa je po večini odprta okolica teh ogroženih krajev, na njo pa se je vrgel nemški nacionalizem z vso silo.

"Suedmarka" in "Schulverein" ter "Heimstatt" so pustili tu svoje vidne sledove. Nemški nacionalizem je tu sem lažje delal, ker je imel v centrih dovolj moči, ki jih je mogel tu uporabiti.

Prišla je vojna. — Ob nezatisanih persekucijah je bilo vsakemu treznemu narodnemu človeku na mah jasno, da bi preganja nja ne mogel biti tolikšna, če bi v narodnem oziru, v skupnih njegovih interesih, ne bili tako strahšno razpeteni.

Vojna je dvignila narodno zavest v prvi vrsti v naših sicer zdravih narodno klub strankarstvu nepokvarjenih masah.

Kar je razcepjeno že dolgo pred vojno v nas vseh, morda posebej se nezavedno trepetalo, to pa je prinesel 30. maj 1. 1917, to je prinesla jugoslovanska deklaracija. —

Jugosl. deklaracija je se sama po sebi močno neinkovala. Dokaz temu so izjave naših slovenskih občin in korporacij in omejeno glasovanje našega ljudstva, ki se vrši s podpisovanjem deklaracije. Vse to je rodila naša deklaracija spontano. Šele v januarju letos se je pričelo za njo tudi delo po manifestacijskih shodih.

Nemški nacionalizem je namah strohotno spoznal, da se mu bližajo — dnevi slovenskega odplačila. Laško rečeno, da je vihar jugoslovanske deklaracije že takrat vzbudil v naših nemško-nacionalizemskih krogih narodno gromoz. Proti napovedanim manifestacijskim shodom so takoj na perili nacionalni boj najvišjih političnih nagonov. V Celju so prepovedali shod, hoteli so ga preprečiti tudi v Ptujju.

Nemško-nacionalna groza se je izpremenila v pravcato paniko, ko so se izvršili shodi v Borrejah, na Murskem polju, v Središču, Ormožu, Zalcu, Zgor. Savinjski dolini itd. Uprav tedaj je spoznal nemški nacionalizem naših krajev, da so mu ure političnega življenja — stete. —

Nemški nacionalizem pa razpolaga z ogromnimi sredstvi: — razpolaga s stotinami agitatorjev in z ogromnimi svotami denarja. Vse to more uporabljati v boju proti nam, najboljša hrbtnjača pa mu je c. kr. avstrijska vlada, državna na Dunaju in deželna v Gradcu.

Ako kljub temu ne more boja proti nam vzdržati, je vzrok — v zdravi slovenski narodni samozavesti vseh slojev našega naroda po deželi, po mestih in trgih.

Vojskujoči se nemški nacionalizem prihaja proti manifestacijskim shodom za jugosl. deklaracijo svoje "Volkstage". Dva smo že imeli v St. Ilju v Slov. goricah in v Gradcu, sledi naj celjski 14. t. m. in še vrsta drugih.

Ti "Volkstage" ne morejo nemškemu nacionalizmu prinesiti nikakih haskov — ker nimajo nikjer potrebnega poslušalstva. Mo-

sto silnih mas kot pri nas opažamo po shodih v najbolj oddaljenih krajih, polajajo te nemško-nacionalne "Volkstage" borna krdela, broječa le dva 200 do 600 odvisnih, ali pa plačanih ljudi, v Gradcu celo nezrelo srednje in meščansko šolsko dijaštvo.

Stvar torej tudi na ta način za nemški nacionalizem nima ugodnega lica. Slovenska narodna zavest in zahteva po svobodni in samostojni Jugoslaviji pa je danes že davno iz časov rojstva in stoji na trdnih, krepkih nogah zrelega slovenskega narodnega prepričanja. Ogromni naši tabor! pa seveda ne morejo ostati prikriti tudi nemški javnosti, dasi jih nemško časopisje po možnosti zaolčuje.

Nemški nacionalisti spoznavatvi brezuspešen. Zato so se priprijeti nove metode. Prvič se je ta metoda poskušala izvesti 7. aprila ob priliki slovenskega manifestacijskega shoda v St. Janžu pri Spod. Dravogradu. Nemški nacionalizem boče odšihval povsodi skušal z burnimi napadi na slovenske zborovalce preprečiti slovenska manifestacijska zborovanja za svobodno Jugoslavijo. Račun je jasen.

Nemški nacionalisti pričakujejo, da nam vlada iz varnostnih ozirih v bodoče prepove naše politične shode. Graški cesarski namestnik grof Clary je znan proktor vseh, kar gre proti nam Slovincem. Uvaževati moramo tudi okolnost, da so se vršila med nami, predsednikom v. Scidlorjem in našimi "Volkstratovi" ali velikonočnem tednu več ali manj tajna posvetovanja, ki so veljala v prvi vrsti našem delu za samostojno jugosl. državo. O podrobnosti teh pogajanj sicer skušaje "Volkstratovi" varovati najstrožji molk, vendar klepetavost posameznikov je že dosti izblebetala. Med drugim je danes znano, da je bil sklenjen dogovor, da poseže vlada v boju proti nam in jugosl. deklaraciji ob prvi dani priliki.

Nemški nacionalisti hočejo pripraviti vladi sedaj izgovore in ji omogočiti utemeljevanje, da ji gre "za mir in red na jugu monarhije." S to pretvezo naj vlada skuša zabraniti naše shode, pritisniti nas ob zid.

Na poti pa je vladi in Nemcem, seveda tudi naše narodno časopisje brez razlike politične smeri. Zamašiti slovenskemu časopisju usta, bi pomenilo toliko, kot dobiti 50.000 slovenskim narodnim delavcem v naših krajih, — skoro dnevno onemogočiti govoriti narodu. Nemški nacionalizem dobro ve, kaj pomeni našemu narodu narodno časopisje. — Ve, da je ono podlaga vsemu današnjemu velikemu narodnemu delu. Ve, da ono tam stori to, kar bi posamezen človek ne more storiti, da nadomešča tisočim posebej shodov, da v našem človeku dan na dan vzbuja in utrjuje samozavest in pogum.

Zivimo v času avstrijskih c. kr. državnih nezmožnosti. Bliza se dam, ki ima biti usodnejši, kot katerikoli, kar jih doslej zgodovina sveta pozna. "Državo vzdržujoči" element se bliža svojemu velikemu — sodnemu dnevu.

Narodi, ki so bili doslej nakovalja, postajajo kladija, ki si kujejo v močnatih udarih svojo narodno bodočnost.

Ti narodi smo mi — avstrijski Slovani. Z visokega mesta se nam Jugoslovancem še ne upajo tako na

NAZANILLO.

Cenjenim rojakom v Pittsburgh Pa. in okolici naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Fleško, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval državo, v katerih se naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh osirih potražili, posebno še, kaj ima povzročiti naša volja.

avnost izzivati kakor Čehe. Skoro se zdi, da nam ponujajo nekaj rok za premislek.

Ko pa poteče ta? — Na Kranjskem že omejujejo svobodo zborovanja. Ali ostane pri tem? — Kdo ve? — In če to izvrše še po Slovenskem Štajerju — potem imamo pred seboj jasen dokaz, da hočejo nam Slovencem zamašiti usta in s tem vsemu jugosl. gibanju odvzeti ognjišče. Za enkrat so nam postavili "svarilen vzgled", morda grede še dalje...

Smu pripravljeno, moramo biti pripravljeno. Boj za samostojnost Jugoslavije ne sme biti niti za dan prekinjen. Ako nam odvzemo možnost prostega, svobodnega zborovanja, potem moramo poseči po drugih sredstvih.

Eno je gotovo: zatreti našega boja za samostojno Jugoslavijo več ne morejo.

Za to so gospodje Čerin Scidler in Toggenburg — preporno vstali...

Išče se JAKOBA SKRINJAR, rojenega leta 1886 v Semiču na Kranjskem. Kraljevi švedski konzulat, oddelek za avstro-ogrške posele, v San Francisco, Cal., želi, da se mu javi sedanje njegovo bivališče. Naslovite: Royal Swedish Consulate, Dept. of Austro-Hungarian Interests, San Francisco, Cal. (3x 9.16.23—7)

POTREBUJEM KOVAČA,

ki zna kovati konje in popravljati gozdarsko orodje. Katerega veseli dobiti dobro službo, naj se obrne na: John Debeve, Box 3, Camp 45, Cheat Bridge, W. Va. (20-22—7)

Rad bi izvedel za naslov PETRA PAVLOVČIČ, podomače Krejčev iz Palčaja na Notranjskem. Pri meni je bil pred 4. leti in ga prosim, da se gotovo javi. Ob enem pa prosim njegovega svaka, da mi naznači njegov naslov. — Jacob Dolgan, 406 Mesa Ave., Pueblo, Colo. (20-23—7)

Rad bi izvedel za naslov PETRA PAVLOVČIČ, podomače Krejčev iz Palčaja na Notranjskem. Pri meni je bil pred 4. leti in ga prosim, da se gotovo javi. Ob enem pa prosim njegovega svaka, da mi naznači njegov naslov. — Jacob Dolgan, 406 Mesa Ave., Pueblo, Colo. (20-23—7)

Iščem ANTONA PINTAR, rodom iz Babinjega polja pri Ložu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo bivališče, da mi naznani, dobi \$5 nagrade. Prosim tudi tajnike slovenskih društev, če je bil mogoče član katerega ali je živ ali mrtev, da bi me obvestili. Zadnjikrat mi je pisal iz Oregona. Prosim, dragi rojaki, naznačite mi, ali naj se mi sam javi, če je živ. — Anton Tomac, 360 N. Ferry St., Kansas City, Kans. (20-23—7)

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5. leti se je nahajal v Oregonu, sedaj pa ne vem, kje je. Če kaj ve o njem, naj mi naznači stroške rad povrnem, ali naj se sam oglasi radi nekaj zelo važnega. Jako rad bi želel še enkrat videti svojega očeta, ker sem najmlajši in ostal brez vsih sredstev. — Joe Vihtelic, 893 E. 137. St., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za svoja očeta JOHNA VIHTELIC, doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Pred 5